EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.8.2020
COM(2020) 464 final

2020/0217 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Maltalle neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilanteessa covid-19:n leviämisen seurauksena

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Neuvoston asetuksella (EU) 2020/672 (SURE-asetus) vahvistetaan oikeudellinen kehys unionin taloudellisen avun myöntämisestä jäsenvaltioille, joiden taloudessa on tai joiden taloutta vakavasti uhkaa covid-19:n leviämisen aiheuttama vakava häiriö. SURE-välineen tuella rahoitetaan ensisijaisesti työajan lyhentämisjärjestelyjä tai vastaavia, työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojelemiseen ja sitä kautta työttömyyden ja tulonmenetysten vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä sekä toissijaisesti joitakin terveyteen liittyviä toimenpiteitä erityisesti työpaikalla.

Malta pyysi 7. elokuuta 2020 SURE-asetuksen mukaista unionin taloudellista apua. Komissio on SURE-asetuksen 6 artiklan 2 kohtaa noudattaen kuullut Maltan viranomaisia varmistaakseen, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot, jotka liittyvät suoraan covid-19-pandemian johdosta toteutettuihin toimenpiteisiin, joita ovat palkanlisä, toimintarajoite-etuus, vanhempainetuus ja sairausetuus, ovat kasvaneet äkillisesti ja voimakkaasti. Toimenpiteet ovat tarkemmin seuraavat:

(a) Työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille maksettava covid-19-palkanlisä, jolla puututaan pandemian aiheuttamaan häiriöön. Kokoaikaiset työntekijät, jotka työskentelevät liitteessä A luetelluilla kriisin pahiten koettelemilla aloilla (esim. hotelli- ja ravintola-ala), voivat saada palkkatukea 800 euroa kuukaudessa. Liitteessä B luetelluilla aloilla, joita kriisi koettelee vähemmän, kokoaikaiset työntekijät voivat saada 160 euroa kuukaudessa. Heinäkuussa 2020 järjestelyn voimassaoloa jatkettiin syyskuuhun 2020, ja kummankin liitteen alaluetteloa tarkistettiin. Aiemmin järjestelyistä tuetuilla aloilla, jotka eivät sisälly päivitettyihin liitteisiin A tai B, kokoaikaisia työntekijöitä tuetaan 600 euron palkanlisällä.

(b) Covid-19-toimintarajoite-etuus, jonka turvin yksityisellä sektorilla työskentelevät toimintarajoitteiset henkilöt voivat jäädä kotiin terveys- ja turvallisuussyistä työsopimuksen pysyessä voimassa. Etuus on 166,15 euroa viikossa, jos työntekijä työskentelee kokopäiväisesti.

(c) Covid-19-vanhempainetuusjärjestely, josta myönnetään etuutta yksityisellä sektorilla työskenteleville vanhemmille, joiden on jäätävä kotiin huolehtiakseen kouluikäisistä lapsista. Etuus myönnetään sillä edellytyksellä, että vanhempi ei voi hoitaa työtehtäviään etätyöjärjestelyin. Kokoaikaisille työntekijöille voidaan maksaa suoraan 166,15 euron suuruinen viikoittainen korvaus.

(d) Covid-19-sairausetuus, jota sovelletaan 27. maaliskuuta 2020 alkaen yksityisellä sektorilla työskenteleviin henkilöihin, jotka eivät ole voineet mennä töihin, koska heidät on määrätty pysymään kotona. Tukeen oikeutetut henkilöt eivät voi työskennellä kotoa, eikä työnantaja maksa heille palkkaa poissaolon aikana. Tukeen oikeutetuille voidaan maksaa suoraan 166,15 euron suuruinen viikoittainen korvaus.

Malta on toimittanut komissiolle asiaankuuluvat tiedot.

Toimitetun näytön perusteella komissio ehdottaa neuvostolle, että se hyväksyisi täytäntöönpanopäätöksen SURE-asetuksessa tarkoitetun taloudellisen avun myöntämisestä Maltalle edellä mainittujen toimenpiteiden tukemiseksi.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on kaikilta osin neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 mukainen ja tehty sen nojalla.

Ehdotuksen lisäksi unionilla on toinen säädös, jonka nojalla jäsenvaltioille annetaan tukea hätätilanteissa: Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11 päivänä marraskuuta 2002 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/461, jolla edellä mainittua säädöstä muutetaan sen soveltamisalan laajentamiseksi kattamaan vakavat kansanterveysuhat sekä rahoituskelpoisten toimien määrittämiseksi, annettiin 30. maaliskuuta.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on osa toimenpiteitä, joita on otettu käyttöön meneillään olevan covid-19-pandemian johdosta. Yksi niistä on koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite. Sillä täydennetään muita työllisyyttä tukevia välineitä, kuten Euroopan sosiaalirahastoa, Euroopan strategisten investointien rahastoa (ESIR) ja InvestEU-ohjelmaa. Ehdotuksessa käytetään lainanantoa ja -ottoa jäsenvaltioiden tukemiseen covid-19:n leviämisen johdosta. Se on lisätoimenpide, jolla rahoitetaan työajan lyhentämisjärjestelyjä ja vastaavia toimenpiteitä työpaikkojen suojelemiseksi ja siten työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojaamiseksi työttömyysriskiltä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Välineen oikeusperusta on neuvoston asetus (EU) 2020/672.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotus on annettu jäsenvaltion esittämän pyynnön johdosta, ja se ilmentää eurooppalaista solidaarisuutta, koska sillä myönnetään covid-19:n leviämisestä kärsivälle jäsenvaltiolle unionin taloudellista apua tilapäisten lainojen muodossa. Tällaisella taloudellisella avulla jäsenvaltiota autetaan rahoittamaan työajan lyhentämisjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden vuoksi lisääntyneitä julkisia menoja tilapäisesti, jotta se voi suojella työpaikkoja ja suojata siten työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia työttömyysriskiltä ja tulonmenetyksiltä.

Tällainen tuki auttaa tilanteesta kärsivää väestöä, ja se auttaa myös lieventämään covid-19-kriisin aiheuttamia välittömiä yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen välineelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotus on pitänyt valmistella kiireellisesti, jotta neuvosto voi hyväksyä sen ajoissa. Tämän vuoksi sidosryhmiä ei ole voitu kuulla.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotuksen kiireellisyyden vuoksi vaikutustenarviointia ei ole tehty.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Komission olisi voitava ottaa lainaa rahoitusmarkkinoilta varojen edelleen lainaamiseksi jäsenvaltioille, jotka pyytävät taloudellista apua SURE-välineestä.

Jäsenvaltioiden takausten lisäksi järjestelyyn sisältyy muita suojatoimia sen rahoitusvakauden varmistamiseksi. Niitä ovat

- tiukka ja varovainen varainhoito;
- lainasalkun kokoaminen siten, että rajoitetaan keskittymisriskiä, vuotuista riskiä ja liiallista altistumista yksittäisten jäsenvaltioiden riskeille ja varmistetaan, että apua eniten tarvitseville jäsenvaltioille voidaan myöntää riittävästi varoja; ja
- mahdollisuus velan jälleenrahoitukseen.

2020/0217 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Maltalle neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilanteessa covid-19:n leviämisen seurauksena

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena 19 päivänä toukokuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/672[1] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Malta pyysi 7 päivänä elokuuta 2020 unionilta taloudellista apua täydentääkseen kansallisia toimiaan, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja sen sosioekonomisia seurauksia työntekijöille.

(2) On odotettavissa, että covid-19:n leviäminen ja Maltan toteuttamat poikkeukselliset toimenpiteet taudin leviämisen ja sen sosioekonomisten ja terveyteen liittyvien vaikutusten rajoittamiseksi vaikuttavat perinpohjaisella tavalla maan julkiseen talouteen. Komission kevään 2020 talousennusteen mukaan Maltan julkistalouden alijäämä on 6,7 prosenttia ja julkisen velan määrä 50,7 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) vuoden 2020 lopussa. Komission kesän 2020 väliennusteen mukaan Maltan BKT supistuu 6,0 prosenttia vuonna 2020.

(3) Covid-19:n vuoksi huomattava osa Maltan työvoimasta on joutunut keskeyttämään työssäkäynnin tai työnhaun. Tämä on johtanut siihen, että Maltan julkiset menot ovat äkillisesti ja voimakkaasti kasvaneet johdanto-osan 4–7 kappaleessa tarkoitettujen palkanlisän, toimintarajoite-etuuden, vanhempainetuuden ja kansanterveystoimenpiteitä tukevan sairausetuuden johdosta.

(4) Maltan 7 päivänä elokuuta 2020 esittämässä pyynnössä mainituilla Maltan yrityslailla (Malta Enterprise Act, Maltan lakikokoelman 463 luku) ja 13 päivänä huhtikuuta 2020 annetulla hallituksen ilmoituksella (Government Notice) nro 389 otettiin käyttöön työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille maksettava covid-19-palkanlisä, jolla puututaan pandemian aiheuttamaan häiriöön. Kokoaikaiset työntekijät, jotka työskentelevät liitteessä A luetelluilla kriisin pahiten koettelemilla aloilla (esim. hotelli- ja ravintola-ala), voivat saada palkkatukea 800 euroa kuukaudessa. Liitteessä B luetelluilla aloilla, joita kriisi koettelee vähemmän, kokoaikaiset työntekijät voivat saada 160 euroa kuukaudessa. Heinäkuussa 2020 järjestelyn voimassaoloa jatkettiin syyskuuhun 2020, ja kummankin liitteen alaluetteloa tarkistettiin. Aiemmin

[1] EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1.

järjestelyistä tuetuilla aloilla, jotka eivät sisälly päivitettyihin liitteisiin A tai B, kokoaikaisia työntekijöitä tuetaan 600 euron palkanlisällä.

(5) Maltan 7 päivänä elokuuta 2020 esittämässä pyynnössä mainitulla 25 päivänä maaliskuuta 2020 annetulla hallituksen ilmoituksella (Government Notice) nro 331 otettiin käyttöön covid-19-toimintarajoite-etuus, jonka turvin yksityisellä sektorilla työskentelevät toimintarajoitteiset henkilöt voivat jäädä kotiin terveys- ja turvallisuussyistä työsopimuksen pysyessä voimassa. Etuus on 166,15 euroa viikossa, jos työntekijä työskentelee kokopäiväisesti.

(6) Maltan 7 päivänä elokuuta 2020 esittämässä pyynnössä mainitulla 25 päivänä maaliskuuta 2020 annetulla hallituksen ilmoituksella (Government Notice) nro 330 otettiin käyttöön covid-19-vanhempainetuusjärjestely, josta myönnetään etuutta yksityisellä sektorilla työskenteleville vanhemmille, joiden on jäätävä kotiin huolehtiakseen kouluikäisistä lapsista. Etuus myönnetään sillä edellytyksellä, että vanhempi ei voi hoitaa työtehtäviään etätyöjärjestelyin. Kokoaikaisille työntekijöille voidaan maksaa suoraan 166,15 euron suuruinen viikoittainen korvaus.

(7) Maltan 7 päivänä elokuuta 2020 esittämässä pyynnössä mainitulla 30 päivänä maaliskuuta 2020 annetulla hallituksen ilmoituksella (Government Notice) nro 353 otettiin käyttöön covid-19-sairausetuus, jota sovelletaan 27 päivästä maaliskuuta 2020 yksityisellä sektorilla työskenteleviin henkilöihin, jotka eivät ole voineet mennä töihin, koska heidät on määrätty pysymään kotona. Tukeen oikeutetut henkilöt eivät voi työskennellä kotoa, eikä työnantaja maksa heille palkkaa poissaolon aikana. Tukeen oikeutetuille voidaan maksaa suoraan 166,15 euron suuruinen viikoittainen korvaus.

(8) Malta täyttää taloudellisen avun pyytämiselle asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa asetetut edellytykset. Malta on toimittanut komissiolle asiaankuuluvan näytön siitä, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot ovat kasvaneet 243 632 000 euroa 1 päivästä helmikuuta 2020 suoraan covid-19-palkanlisään, covid-19-toimintarajoite-etuuteen ja covid-19-vanhempainetuuteen liittyvän menojen kasvun johdosta. Kyseessä on äkillinen ja voimakas kasvu, sillä kyseiset uudet toimenpiteet kattavat huomattavan osan Maltan yrityksistä ja työvoimasta.

(9) Komissio on asetuksen (EU) 2020/672 6 artiklan mukaisesti kuullut Maltaa ja varmistanut niiden toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan covid-19:n leviämisen johdosta toteutettuihin työajan lyhentämisjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin sekä asiaankuuluviin terveyteen liittyviin toimenpiteisiin, joihin viitataan 7 päivänä elokuuta 2020 esitetyssä pyynnössä.

(10) Maltalle olisi sen vuoksi myönnettävä taloudellista apua maan auttamiseksi selviytymään covid-19:n leviämisen aiheuttaman talouden vakavan häiriön sosioekonomisista vaikutuksista.

(11) Tällä päätöksellä ei rajoiteta sisämarkkinoiden toiminnan vääristymiseen liittyvien mahdollisten menettelyjen, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 ja 108 artiklaan perustuvien menettelyjen, tuloksia. Sillä ei poisteta jäsenvaltioille SEUT-sopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista.

(12) Maltan olisi ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta säännöllisin väliajoin, jotta komissio voi arvioida, missä määrin Malta on toteuttanut kyseiset menot.

(13) Tehtäessä päätös taloudellisen avun myöntämisestä on otettu huomioon Maltan tämänhetkiset ja odotettavissa olevat tarpeet sekä muiden jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/672 nojalla jo toimittamat tai suunnitteilla olevat taloudellisen avun pyynnöt yhdenvertaisen kohtelun, solidaarisuuden, oikeasuhteisuuden ja avoimuuden periaatteita noudattaen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Malta täyttää asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa asetetut edellytykset.

2 artikla

1. Unioni asettaa Maltan saataville enintään 243 632 000 euron lainan. Lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta.

2. Tällä päätöksellä myönnetyn taloudellisen avun saatavuusaika on 18 kuukautta päätöksen voimaantuloa seuraavasta päivästä lukien.

3. Komissio asettaa unionin taloudellisen avun Maltan saataville enintään kahdeksassa erässä. Kukin erä voidaan maksaa yhdessä tai useammassa osaerässä. Ensimmäisen erän osaerien maturiteetit voivat olla pidempiä kuin 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäismaturiteetti. Tällöin seuraavien osaerien maturiteetit on asetettava niin, että 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäismaturiteetti toteutuu, kun kaikki erät on maksettu.

4. Ensimmäinen erä maksetaan sen jälkeen, kun asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu lainasopimus on tullut voimaan.

5. Malta maksaa asetuksen (EU) 2020/672 4 artiklassa tarkoitetut unionin rahoituskustannukset kunkin erän osalta sekä rahoituksesta unionille mahdollisesti aiheutuvat muut maksut, kulut ja menot.

6. Komissio päättää erien suuruudesta ja maksamisesta samoin kuin osaerien suuruudesta.

3 artikla

Malta voi rahoittaa seuraavia toimenpiteitä:

a) covid-palkanlisä, josta säädetään Maltan yrityslaissa (Malta Enterprise Act, Maltan lakikokoelman 463 luku) ja 13 päivänä huhtikuuta 2020 annetussa hallituksen ilmoituksessa (Government Notice) nro 389;

b) covid-toimintarajoite-etuus, josta säädetään 25 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa hallituksen ilmoituksessa (Government Notice) nro 331;

c) covid-vanhempainetuus, josta säädetään 25 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa hallituksen ilmoituksessa (Government Notice) nro 330;

d) covid-sairausetuus, josta säädetään 30 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa hallituksen ilmoituksessa (Government Notice) nro 353.

4 artikla

Maltan on ilmoitettava suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta komissiolle viimeistään [*PÄIVÄYS: kuuden kuukauden kuluttua tämän päätöksen julkaisemisesta*] ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot ovat toteutuneet täysimääräisinä.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Maltan tasavallalle.

6 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja